

JANDARMERIA ROMÂNĂ FORȚĂ NAȚIONALĂ DE POLIȚIE CU STATUT MILITAR ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII

Jandarmeria Română – trecut, prezent și perspective comunitare

Armă de tradiție cu puternice rădăcini și semnificații militare, Jandarmeria a urmat, în decursul existenței sale, următoarele reperi evolutive:

- 3 aprilie 1850 - Ziua întemeierii Jandarmeriei Române de către domnitorul Grigore Alexandru Ghica;
- În anul 1864, prin Legea de organizare a puterii armate în România, Jandarmeria este subordonată direct Ministerului de Război;
- În executarea serviciului polițienesc, jandarmii sunt puși sub autoritatea Ministerului de Interne (activități numai la oraș, la dispoziția prefectilor de poliție), în conformitate cu Regulamentul jandarmilor de oraș, elaborat în 1865;
- 1877, Jandarmeria participă la Războiul pentru Independență;
- La 30 august 1893, prin Decretul Regal nr. 2919, a fost promulgată Legea pentru asigurarea Jandarmeriei rurale;
- În anii 1896, 1908, 1911 și 1913, apar legi referitoare la organizarea și funcționarea Jandarmeriei, dar care nu au produs modificări esențiale în structura acesteia;
- După mobilizarea din 14 august 1916, Jandarmeria participă la asigurarea mobilizării și concentrării contingentelor chemate sub drapel;
- În anul 1929, apare Legea pentru organizarea Jandarmeriei rurale care aduce modificări esențiale în ceea ce privește organizarea și funcționarea instituției; potrivit acestei legi, Inspectoratul General avea sediul în București, iar în teritoriu existau 11 inspectorate regionale organizate pe legiuni, legiunile organizate pe secții, iar acestea pe posturi comunale;
- La 1 iulie 1940, Direcția Generală a Poliției, Corpul Jandarmilor și Prefectura Poliției Capitalei au fost contopite într-un singur organ sub denumirea de "Direcția Generală a Poliției și Siguranței Statului";
- Între anii 1940-1943, are loc trecerea unor unități și subunități de Jandarmi în subordinea marilor unități strategice și tactice ale Armatei Române;
- Din primăvara anului 1943, Jandarmeria a trecut în cadrul Ministerului de Război;
- La 23 ianuarie 1949, s-au înființat Trupele de Securitate, ca parte integrantă a Ministerului de Interne;
- În decembrie 1989, Trupele de Securitate au fost trecute în subordinea Ministerului Apărării Naționale, sub denumirea de Trupe de Pază și Ordine.

După evenimentele din decembrie 1989, odată cu trecerea României de la regimul comunist la cel democratic, bazat pe legi și principii novatoare de conducere, Trupele de Pază și Ordine trec în iulie 1990, în subordinea Ministerului de Interne, sub

denumirea de Trupe de Jandarmi, păstrând în continuare caracterul eminent militar al instituției.

Începând din acest an, instituția Jandarmeriei se înscrie pe o traiectorie ascendentă în ceea ce privește evoluția și profesionalizarea sa, în strânsă legătură cu progresele societății și cu cerințele și necesitățile acesteia; din această perspectivă, Jandarmeria s-a transformat succesiv dintr-o structură militară cu un pronunțat caracter cazon, într-o structură suplă, fiabilă, profesionistă dar, mai ales, în slujba legii și a cetățeanului, desfășurându-și activitatea cu oamenii și pentru oameni.

Începând cu anul 1998, se folosește pentru prima dată termenul „Jandarmeria Română” ca instituție militară specializată a statului, ceea ce demonstrează evoluția acesteia și credibilitatea ca structură fundamentală a societății.

În acest context, Jandarmeria îndeplinește, împreună cu poliția, misiuni pentru menținerea ordinii publice, prevenirea și combaterea infracțiunilor și a altor încălcări ale normelor legale în vigoare.

Personalul Jandarmeriei Române este abilitat să legitimizeze și să stabilească identitatea persoanelor care au comis contravenții prin săvârșirea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială putând, în același timp, să constate și să aplice sancțiuni, în condițiile legii, scoțând în evidență pentru prima oară capacitățile acționale în proximitatea cetățeanului prin segmentul de activitate pe linia prevenirii și combaterii fenomenului contravențional.

La 13 decembrie 2004, a intrat în vigoare Legea nr. 550 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, abrogându-se astfel Legea nr. 116 din 5 iunie 1998, acest nou act normativ delimitând într-o modalitate mult mai accentuată competențele Jandarmeriei ca forță de poliție cu statut militar, prin atribuțiile cu privire la apărarea ordinii și liniștii publice, a drepturilor și libertăților fundamentale ale oamenilor, a proprietății publice și private.

Potrivit acestui act normativ, Jandarmeria Română își lărgeste semnificativ aria de cooperare cu celelalte componente ale Ministerului Administrației și Internelor, cu structuri ale sistemului de apărare și securitate națională și colaborează cu organizații, instituții și autorități ale administrației publice centrale și locale, organizații neguvernamentale, cu alte persoane juridice, precum și cu persoane fizice.

De asemenea, Jandarmeria Română participă, în condițiile legii, la acțiunile organizate în cadrul Asociației Forțelor de Poliție și Jandarmerie Europene și Mediteraneene cu Statut Militar,..., și îndeplinește misiuni de menținere a păcii, potrivit angajamentelor internaționale asumate de România.

În completarea atribuțiilor pe linie contravențională, Jandarmeria efectuează, în condițiile legii, acte necesare începerii urmăririi penale pentru infracțiunile constatate pe timpul executării misiunilor specifice, potrivit prevederilor art. 214 din Codul de procedură penală și desfășoară activități de cercetare și documentare în vederea constituirii bazei de date de interes operativ, necesară executării misiunilor specifice.

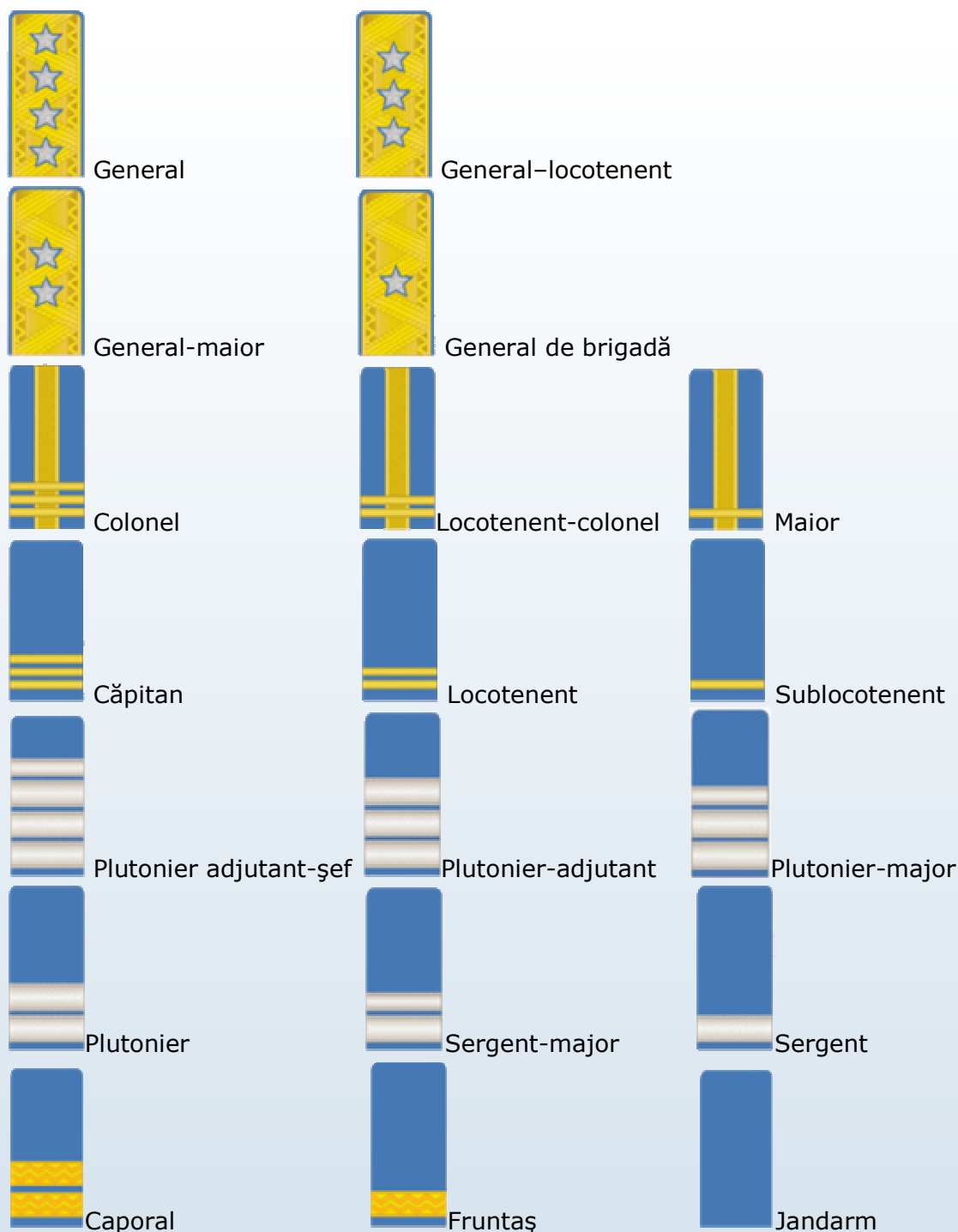
În exercitarea atribuțiilor, personalul militar al Jandarmeriei Române are dreptul să efectueze control corporal preventiv asupra persoanei și bagajului acesteia, în următoarele situații:

a) există indicii clare că s-a săvârșit, se săvârșește sau se pregătește săvârșirea unei infracțiuni;

b) persoana se află în stare de inconștiență și este necesară identificarea acesteia;

c) persoana participă la manifestări publice sau în alte locuri în care este interzis accesul cu arme, produse ori substanțe periculoase.

Având în vedere faptul că Jandarmeria este un corp militar, ea păstrează aceleași ranguri ca și forțele terestre, după cum urmează:

Sistemul național de ordine și siguranță publică – fundamentul activității de gestionare a fenomenelor antisociale

Ministerul Internelor și Reformei Administrative este autoritatea administrației publice centrale de specialitate, care exercită, în conformitate cu legea, atribuțiile ce îi revin cu privire la respectarea ordinii publice, apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a proprietății publice și private, prevenirea și combaterea faptelor antisociale, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, apărarea împotriva incendiilor și protecția civilă, contribuind prin întreaga sa activitate la apărarea democrației constituționale, suveranității, unității și integrității teritoriale ale României.

Asigurarea climatului de normalitate civică, de ordine și siguranță publică a reprezentat permanent o prioritate pentru societate, care prin structurile sale specializate a căutat să identifice cele mai eficiente forme și modalități de realizare a acestui obiectiv.

Necesitatea armonizării și compatibilizării sistemului românesc de ordine publică cu cele din statele Uniunii Europene a generat căutări permanente pentru realizarea unui cadru juridic și acțional eficient, care să răspundă transformărilor și obiectivelor preconizate în plan structural și funcțional, prin asigurarea resurselor umane și financiare necesare materializării acestora.

Evoluția generală a societății românești și dinamica situației operative, caracterizată prin perpetuarea faptelor infracționale care pun în pericol viața și integritatea persoanei, avutul public și privat, drepturile și interesele legitime ale cetățenilor, impun reevaluarea și aprofundarea reformei la nivelul structurilor și componentelor abilitate în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, prin prezervarea prioritară a ordinii și siguranței publice stradale.

În acest context, interesul național vizează menținerea statutului României de zonă stabilă și factor generator de securitate în aria de proximitate geografică, prin întărirea autorității statului și a instituțiilor sale,..., restructurarea și modernizarea sistemului de ordine și siguranță publică,..., precum și îndeplinirea integrală a obligațiilor asumate pe plan național, european și internațional, condiții esențiale pentru îndeplinirea obiectivului de integrare în structurile europene.

Globalizarea, ca fenomen obiectiv al secolului XXI, a adus cu sine o dinamică fără precedent a evenimentelor și transformărilor sociale, atât în plan regional, cât și la nivel global.

Riscurile ce pot amenința securitatea și stabilitatea statelor est-europene, printre care și România, sunt date în principal de: tensiunile ce se manifestă la nivelul întregii zone prin impunerea elementului etnic, cultural și religios în sensul autonomizării și al integrării la nivel regional; extinderea în spațiul est și sud-est european a fenomenului terorismului internațional, traficului ilegal de persoane, droguri, armament, materii și materiale nucleare, radioactive sau toxice; dezastrele ecologice sau tehnologice; flagelul crimei organizate și cel al traficului ilegal cu arme de distrugere în masă; diminuarea accesului la resursele strategice, tehnologii și echipamente informaționale de vârf etc.

Din această perspectivă, se delimitează necesitatea constituirii unui sistem național de ordine și siguranță publică, care să acționeze în actualul context zonal, regional și global pe baza următoarelor principii:

- ❖ *Principiul legalității;*
- ❖ *Principiul teritorial și al mobilității forțelor;*
- ❖ *Principiul prevenirii acțiunilor de tulburare a ordinii publice;*
- ❖ *Principiul operabilității și interoperabilității;*
- ❖ *Principiul nediscriminării;*
- ❖ *Principiul evitării surprinderii;*
- ❖ *Principiul suficienței, gradualității și proporționalității;*
- ❖ *Principiul colaborării permanente cu comunitatea;*
- ❖ *Principiul inviolabilității persoanei;*
- ❖ *Principiul intervenției specializate și cooperării;*
- ❖ *Principiul conducerii unitare.*

Ca o rezultată a acestor principii și a obiectivelor României privind standardizarea și compatibilizarea structurilor proprii de ordine publică cu cele din spațiul comunitar și internațional, sistemul național de ordine și siguranță publică are următoarea configurație:

- **Forțele principale** – constituite din structuri de poliție și jandarmi, abilitate prin lege să exercite dreptul de poliție al statului;
- **Forțele de sprijin** – constituite din structuri speciale de protecție și intervenție, poliție de frontieră, protecție civilă, pompieri și aviație aparținând Ministerului Internelor și Reformei Administrative;
- **Forțele complementare** – constituite din structuri ale Ministerului Apărării, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază, precum și

din Ministerul Justiției, Garda Financiară, Poliția Comunitară și Locală, serviciile de pompieri civili, formațiunile de protecție civilă de la autoritățile administrației publice, Agenția Națională Sanitară-Veterinară, Garda Națională de Mediu, societăți specializate de protecție și pază, instituții și agenți economici și din alte categorii forțe stabilite prin lege;

➤ **Forțele de excepție** – constituite din structuri specializate ale Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază și Ministerului Apărării.

Constituită și prevăzută ca forță principală a sistemului național de ordine și siguranță publică, Jandarmeria Română are următoarele atribuții și competențe în domeniu:

- ✓ Asigură și restabilește ordinea publică la nivel național;
- ✓ Asigură paza unor obiective de importanță deosebită pentru activitatea statului și strategice, precum și protecția transporturilor de valori importante și speciale;
- ✓ Asigură paza și ordinea publică la instanțele de judecată;
- ✓ Participă la menținerea ordinii publice în stațiuni montane și pe litoral prin structuri specializate;
- ✓ Acționează ca forță de poliție europeană și participă cu efective specializate la menținerea păcii, la solicitarea organismelor internaționale.

În realizarea obiectivului de afirmare și individualizare a Jandarmeriei Române ca structură profesionistă de poliție cu statut militar atât pe plan intern, cât și internațional, aceasta cooperează cu celelalte instituții similare din punct de vedere inter și intrainstituțional, corelându-și permanent practicile și procedeele în raport cu noile tendințe și provocări ale mediului de securitate.

Afilierea Jandarmeriei la forțele de ordine publică și de securitate externe și desfășurarea de activități și exerciții în comun cu acestea, contribuie la prevenirea și combaterea criminalității internaționale, precum și la întărirea stării generale de legalitate pe plan internațional.

Drd. **ANDREI FODOR** Instructor militar,
profesor de pregătire judiciară și contravențională

BIBLIOGRAFIE:

- ✗ Legea nr. 40 din 18 decembrie 1990 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, publicată în Monitorul Oficial nr. 146 din 18 decembrie 1990
- ✗ Legea nr. 116 din 5 iunie 1998 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, publicată în Monitorul Oficial nr. 224 din 18 iunie 1998
- ✗ Legea nr.550 din 29 noiembrie 2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, publicată în Monitorul Oficial nr. 1175 din 13 decembrie 2004
- ✗ Hotărîrea de Guvern nr. 196 din 17 martie 2005 privind aprobarea Strategiei Ministerului Administrației și Internelor de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale, publicată în Monitorul Oficial nr. 243 din 23 martie 2005
- ✗ *Strategia Națională de Securitate a României – România Europeană, România Euroatlantică: pentru o viață mai bună într-o țară democratică, mai sigură și prosperă*, adoptată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. 62 din 17 aprilie 2006, București, 2007
- ✗ Strategia privind consolidarea reformei instituționale, dezvoltarea structurilor și practicilor Jandarmeriei Române în raport cu evoluția instituțiilor similare din țările membre ale Uniunii Europene în perioada 2006 – 2015
- ✗ Antonescu, Olimpiodor, *Jandarmeria de la peacekeeping la peacebuilding*, București, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, 2006
- ✗ Bădălan, Eugen, Frunzeti, Teodor, *Forțe și tendințe în mediul de securitate european*, Sibiu, Editura Academiei Forțelor Terestre, 2003

- ✘ Cearapin, Tudor, *Metodologii manageriale – sistemul forțelor de ordine publică sub impactul asimetriei la început de secol*, București, Editura Bren, 2004
- ✘ Colectiv de autori, *Istoria Jandarmeriei Române*, București, Editura Bren, 2004
- ✘ Dr. Frunzeti, Teodor, dr. Zodian, Vladimir, coordonatori, *Lumea 2007. Enciclopedie Politică și Militară (studii strategice și de securitate)*, București, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, 2007
- ✘ Oprea, Gabriel, Onișor, Constantin, Timofte, Radu, *România – integrare și securitate*, București, Editura Balcanii și Europa, 2005
- ✘ Phillipe Robert, *L'insecurité: representation collective et questions penales*, L'année sociologique, nr. 40, 1990
- ✘ Popa, Vasile *Implicațiile globalizării asupra securității naționale*, București, Editura U.N.Ap., 2005
- ✘ <http://ro.wikipedia.org/wiki/globalizare>
- ✘ http://ro.wikipedia.org/wiki/Uniunea_Europeana
- ✘ <http://www.jandarmeriaromana.ro>